

Ενημέρωση Επαγγελματιών Υγείας σχετικά με τη Λοίμωξη από Ιό του Δυτικού Νείλου Αύγουστος 2013

Από το 2010 παρουσιάζονται κάθε χρόνο κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα. Το 2010 καταγράφηκαν 262 κρούσματα και 35 θάνατοι, το 2011 καταγράφηκαν 100 κρούσματα και 9 θάνατοι και το 2012 διαγνώστηκαν συνολικά 161 κρούσματα, από τα οποία 109 εμφάνισαν εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα και σημειώθηκαν συνολικά 18 θάνατοι, όλοι σε ηλικιωμένα άτομα με υποκείμενα νοσήματα.

Η ετήσια εμφάνιση κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, κάθε καλοκαίρι και φθινόπωρο επί τρία συναπτά έτη, υποδεικνύει την εγκατάσταση του ιού στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, αναμένεται η συνέχιση της εμφάνισης περιστατικών στη χώρα και κατά το τρέχον ή τα επόμενα έτη. Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι από τα δεδομένα περιορισμένης έκτασης εντομολογικής επιτήρησης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., έχει ήδη ανιχνευθεί ο ιός του Δυτικού Νείλου σε κουνούπια, υποδηλώνοντας την έναρξη της κυκλοφορίας του ιού στη χώρα για την περίοδο μετάδοσης 2013.

Ο ιός του Δυτικού Νείλου μεταδίδεται μέσω νύγματος μολυσμένων κουνουπιών. Η κύρια δεξαμενή του ιού στη φύση είναι τα πτηνά, ενώ οι άνθρωποι και τα θηλαστικά θεωρούνται ως αδιάφοροι ξενιστές, καθώς ο τίτλος του ιού το αίμα τους, κατά τη διάρκεια της αιμίας, είναι χαμηλός και δεν επαρκεί για τη μόλυνση των κουνουπιών. Η πλειονότητα των ανθρώπων που μολύνονται με τον ιό είναι ασυμπτωματικοί, περίπου 20% εμφανίζουν ήπια συμπτώματα γριππώδους συνδρομής και λιγότερο από 1% παρουσιάζουν σοβαρότερες εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, κυρίως εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα, οξεία χαλαρή παράλυση. Οι πιο σοβαρές εκδηλώσεις εμφανίζονται σε ηλικιωμένα άτομα με υποκείμενα νοσήματα. Η επιδημιολογική επιτήρηση, το συστηματικό και έγκαιρο πρόγραμμα καταπολέμησης των κουνουπιών και η ενημέρωση του κοινού για την προστασία από τα κουνούπια αποτελούν διεθνώς τα σημαντικότερα μέτρα για την πρόληψη της νόσου.

Θα θέλαμε να τονίσουμε ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η δυνατόν πληρέστερη περιγραφή των επιδημιολογικών δεδομένων και η κατανόηση των επιδημιολογικών χαρακτηριστικών της νόσου, με σκοπό τον προσανατολισμό των μέτρων πρόληψης και ελέγχου για τη νέα περίοδο. Επιπλέον, τα δεδομένα της επιδημιολογικής επιτήρησης αξιολογούνται άμεσα για τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια του αίματος σε περιοχές όπου έχουν καταγραφεί κρούσματα.

Ως εκ τούτου και με στόχο την ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης της νόσου σε ανθρώπους, συνιστάται η **εργαστηριακή διερεύνηση για λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου κάθε κλινικά ύποπτου περιστατικού.**

Κλινική υποψία λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου μπορεί να τεθεί σε εμφάνιση:

- i. εγκεφαλίτιδας,
- ii. άσηπτης μηνιγγίτιδας,
- iii. άλλων οξέων κλινικών εκδηλώσεων από το Κεντρικό ή το Περιφερικό Νευρικό Σύστημα (π.χ. οξείας χαλαρής παράλυσης) ή

- iv. πυρετού χωρίς κλινικές εκδηλώσεις από το νευρικό σύστημα, που ορισμένες φορές συνοδεύεται από εξάνθημα, και απουσία άλλης πιθανότερης διάγνωσης.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο διαγνωστικός έλεγχος για λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου περιστατικών εγκεφαλίτιδας χωρίς καθορισμένη διάγνωση, ειδικότερα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Η διάγνωση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα γίνεται στα παρακάτω Εργαστήρια:

1) Εργαστήριο Αναφοράς Αιμορραγικών Πυρετών και Αρμποϊών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

(Αναπλ. Καθ. κα Άννα Παπά, τηλ. 2310 999 006, 2310 999 151)

Το εργαστήριο καλύπτει γεωγραφικά τις περιοχές: Μακεδονία (Δυτική, Κεντρική και Ανατολική), Θράκη, Δυτική Ελλάδα (ανάλογα με τη θέση της Μονάδας Υγείας), Ήπειρο, Νησιά Ιονίου και Θεσσαλία.

2) Μονάδα Ανοσολογίας Λοιμώξεων, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

(Καθ. κος Α. Τσακρής, τηλ. 210 746 2011, 210 746 2133, 210 746 2140)

Το εργαστήριο καλύπτει γεωγραφικά τις περιοχές: Αθήνα, Πειραιά και Αττική, Στερεά Ελλάδα, Δυτική Ελλάδα (ανάλογα με τη θέση της Μονάδας Υγείας), Νησιά Αιγαίου, Πελοπόννησο και Κρήτη.

Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι εξέταση για τη διάγνωση του ιού του Δυτικού Νείλου είναι επίσης διαθέσιμη σε μερικά μεγάλα νοσοκομεία (π.χ. ΝΕΠΘ, ΓΝΑ «Ευαγγελισμός» κ.α.), στο Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ καθώς και σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα.

Οι κλινικοί και εργαστηριακοί ιατροί **πρέπει να δηλώνουν στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας και στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. τα κρούσματα εγκεφαλίτιδας οποιασδήποτε αιτιολογίας ή διαγνωσμένης λοίμωξης από ιό Δυτικού Νείλου που πληρούν [τον ορισμό κρούσματος](#)**. Η δήλωση γίνεται με τη συμπλήρωση του [ειδικού Δελτίου Δήλωσης](#) και την αποστολή του στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. με φαξ, στο 210.8842.011 ή 210.8818 868 (Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης, τηλ. 210 8899 000).

Σε περίπτωση θανάτου εργαστηριακά διαγνωσμένου κρούσματος παρακαλούμε να γίνεται ΑΜΕΣΑ τηλεφωνική ενημέρωση για το περιστατικό στο Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης (τηλ. 210 8899 000, 210 8899 052, 6951683553) του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Για τη διευκόλυνσή σας επισυνάπτεται ενημερωτικό υλικό για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου, το οποίο μπορείτε να βρείτε και στην επίσημη ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (www.keelpno.gr):

1. [Ετήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, 2012](#)
2. [Αναλυτικές οδηγίες για τη διάγνωση, αντιμετώπιση και επιτήρηση της λοίμωξης](#) από τον ιό του Δυτικού Νείλου (2 έγγραφα)
3. [Ορισμός κρούσματος](#)
4. [Δελτίο Δήλωσης](#)
5. [Οδηγίες για την αποστολή δείγματος για εργαστηριακό έλεγχο](#) για τον ιό του Δυτικού Νείλου και [Συνοδευτικό δελτίο αποστολής κλινικού δείγματος](#)